

af Hensyn til, at Stovbyerne ikke havde udfundet Feilene i deres Lister. Efter Kl. 5, da de endelig modtog Stovbylisterne, som de vare, gik Borgmesteren ud paa Tribunen og rettede en sidste Opfordring til dem, der mulig vilde stemme, om at komme. De pakkede alle Listerne ind, men han saae, at Bogense Lister endnu vare aabne, og at i det Samme en Mand i Arbeidsdragt meldte sig for at stemme, men paa Vidnets Protest og fornyede Opfordring til Formanden om dog endelig at holde op ogsaa her, blev denne Valger afvist. De Valgere, som stemte paa Slutningen, vare gjenmemgaaende klædt i deres Arbeidsdragt og saae ud til at være Dagleiere. Det var ham vittterligt, at endel Landvalgere, skjøndt han ikke kunde nævne uden maasse et enkelt Navn, havde forladt Valget og undladt at afgive deres Stemmer for ham ved den skriftlige Afstemning, fordi de vare træt af at vente paa at kunne komme til, og fordi de bestemte troede, at der var Stemmer nok for ham til at sikre ham Flextallet.

Det Medlem af Bogense Byraad, der førte denne Bys Stemmehæfte fra Først til Sidst, mindedes ikke at have hørt nogen Veiledning eller noget Paalæg fra Borgmesterens Side for de kommunale Delegerede med Hensyn til Jøvelsen af Listerne, disses Afslutning osv. Han vidste ikke, hvorledes Ophøret med at modtage Stemmer, eller hvorledes lovlig og formelig en Afslutning af Listerne og Afslutning af Afstemningen i det Hele skulde ske. Han havde paa Tro og Love udført sit Hverv, uden nogen særlig Grandstning af Valgløvens Bestemmelser, og kunde kun som Kjendsgjerning henvise til, at Afstemningen for Bogense Bys Bedkommende var sluttet ifølge en Meddelelse fra Formanden, „der nok ved den Tid fra Tribunen havde rettet en Opfordring til Valgerne om, at nu slutte vi Listerne.“ Med Hensyn til den Erklæring, der var afgiven af begge Listerførerne fra Bogense om, at de havde efterkommet Budet i Slutningen af Valgløvens § 41, medens flere af Vidnerne havde givet modstaaende Erklæringer, forklarede han, at Valgerne henvendte sig først til den, der førte Valglisten og nævnedes deres Navne og Stemmegivning, og denne sagde da til Jøvelsen af Stemmehæftet: „N. N. stemmer paa N. N.“, og dermed havde han antaget, at det Fornødne var iagttaget. Han havde opfattet sit Hverv saaledes, at det indskrænkede sig til at indføre eller „kopiere“ i Stemmehæftet, hvad der blev sagt af den, der førte Valglisten. — Valglistens Fører, der ikke var Medlem af Valgbestyrelsen, vidste ingen Betsed om, hvorvidt Formanden havde givet Valgbestyrelsen nogen Anvisning eller Veiledning til at paaagte Dette eller Hint som forestrevet i Valgløven. Efter Valgløvens Ord er det vel paabudt de Listerførere at ophøre med at modtage Stemmer og at aflevere deres Lister til Formanden, naar for den paaagjældende Kommunes Bedkommende ikke flere Stemmeberettigede melde sig

hos dem, men han skjønner, at det vilde føre til forskjellige Ulemper om en saadan Bestemmelse f. Ex. anvendtes i den Strengbed, at en Kommunes Listerførere endte deres Hverv og afleverede deres Lister til Formanden, blot fordi der i 10 Minutter eller maasse et Kvarter ingen Valgere meldte sig. Saalenge han var ved Listerne, havde der ikke været nogen Standsning paa en halv Snes Minutter, men han var fraværende i „et godt Kvarter“ hen imod Afstemningens Slutning, i hvilken Tid Listerne førtes af en anden Valger, men han var ikke istand til, selv om Listerne forelagdes ham, at sige, hvilke Stemmer der var afgivet i hans Fraværelse. Da han kom igjen, skrev Bogense Delegerede Listerne under. Bogense Byvalgere vare mødte ganske jevnt i en sammenhængende Række netop lige til henimod Kl. 5, saa at der ikke havde været nogen Ret eller Pligt til at slutte tidligere, uanset hvad der foregik ved Stovbylisterne. Han troede ikke, at nogen officiel Ordre var givet om at tilstille Valgerne at gaa ud gennem Arestforvarerens Veilighed. Han selv passerede ind og ud ad denne Vej, og saae baade By- og Landvalgere benytte den.

Af Valgbestyrelsens Formand, Hr. Borgmester Nissen i Bogense, foreligger der 3 Erklæringer, henholdsvis af 17de Oktober f. N., 16de Januar og 9de Februar d. N. I den første Erklæring, der afgaves før der var befalet en nærmere Undersøgelse af Sagen ved en Sættedommer, udtaler Formanden blandt andet, at Opgangen er den samme, som er brugt siden 1853, uden at der tidligere er ført nogen Klage derover; at den ikke har været for snever, mener han, fremgaar deraf, at det store Lokale paa Raadhuset, kort efter at Afstemningen var begyndt, var saa overfyldt, at de Delegerede og Tilforordnede vare generede af Massen af de indtrængende Valgere. Havde Sognefoged N. Rasmussen benyttet en Stige til at klatre op paa Tribunen, da maa han derved have søgt at gjøre sig interessant for Mængden, da han vel kunde komme op ad den Trappe, hvorad 1,120 andre Valgere vare stegne op. Om end en Enkelt i Stovby og Wisenberg Sogne skulde have haft saa stærkt Hastværk med at komme bort efter at have afgivet sin Stemme, at han ikke kunde oppebie Oplæsningen af sit og den Valgtes Navn, vilde dette neppe kunne regnes dem til Last, som førte Listerne. Vist er det, skriver han fremdeles, at Uoverensstemmelsen mellem Stovby Lister bevirkede en betydelig Standsning i Valghandlingens Tilendbringelse, saa jeg nok antager, at Valget vilde have været endt 2 Timer tidligere og saaledes sluttet omtrent Kl. 5, naar denne Feil ikke var flet; men naar enkelte Valgere i Bogense havde benyttet dette Ophold til at erkjendte sig om, hvor mange Stemmer enhver af Kandidaterne havde, da saae han ikke heri noget Uovligt. Valghandlingen kunde efter § 42 i Valgløven ikke slutes, saa længe ikke det Med-